

Forslag

til

Lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe.

Fremsat den 7. oktober 1976 af *handelsministeren*.

§ 1. Handelsministeren kan i hvert finansår inden for et beløb af 60 mill. kr. yde garanti af statskassen for lån optaget til bygning af mindre fragtskibe.

§ 2. For garantier skal der stilles en i hvert enkelt tilfælde godkendt sikkerhed.

Stk. 2. Der kan i øvrigt fastsættes sådanne vilkår for ydelse af garantier, som findes hensigtsmæssige i det enkelte tilfælde.

§ 3. Til bistand ved behandlingen af ansøgninger nedsætter handelsministeren et udvalg, der består af en formand, som ud-

peges af handelsministeren, og tre andre medlemmer, der repræsenterer Handelsministeriet, Finansministeriet og Arbejdsministeriet.

Stk. 2. Udvalget tiltrædes af sagkyndige på det pågældende område, som udpeges af handelsministeren.

Stk. 3. Handelsministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

§ 4. Lov nr. 331 af 24. november 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe ophæves.

§ 5. Loven gælder ikke for Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved lov nr. 331 af 24. november 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe fik handelsministeren bemyndigelse til af statskassen at yde garantier til bygning af mindre fragtskibe inden for 8 mill. kr. i hvert finansår. Ved lov nr. 416 af 18. december 1968 blev dette beløb forhøjet til 20 mill. kr. på grund af stedfundne prisstigninger samt behovet for større, kraftigere og mere moderne udstyrede skibe. Desuden var der i særlige tilfælde adgang til at opnå lån.

Garantier kunne ydes på indtil 25 år, men i praksis er der ikke ydet garantier på mere end 15 år, og allerede få år efter lovens ikrafttræden blev 10 år den længste løbetid.

I bestræbelserne på at modvirke urimelige konkurrencevilkår traf en række deltagerlande i Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling

(OECD) i maj 1969 en aftale om eksportkreditter for skibe, hvorefter deltagerlandene forpligtede sig til hverken direkte eller indirekte at støtte sådanne kreditter på lempeligere vilkår end en rente på 6 pct. p. a. med ligelig tilbagebetaling inden for 8 år og placeret inden for 80 pct. af kontraktbeløbet. Denne aftale er senest ændret pr. 1. juli 1974, hvorefter der nu kræves en rente på 8 pct. p. a. og højst 7 års afdragstid for 70 pct. af kontraktbeløbet. Disse kreditvilkår gælder også for salg af skibe til indenlandske købere, jfr. artikel 3 i EF-rådsdirektiv af 10. juli 1975 om støtte til skibsbygningsindustrien. Disse ændringer i vilkårene har med hjemmel i lovens § 2 kunnet iværksættes uden lovændring.

Bestemmelsen i lovens § 3 om ydelse af lån i særlige tilfælde blev i praksis administreret således, at der på finansloven årligt blev stillet et beløb på 500.000 kr. til rådighed, fortrinsvis til finansiering af

motorudskiftninger. I 1971 bortfaldt låneadgangen som led i den daværende regerings sparebestræbelser, og den har ikke siden været anvendt. Låneadgangen er derfor ikke medtaget i dette forslag.

Der har fra den mindre skibsfarts og værfternes side været vist stor interesse for den hidtidige ordning. Fra forhøjelsen af garantibeløbet i 1968 til finansåret 1972-73 og igen i 1975-76 har det årlige garantibeløb været udnyttet fuldt ud. I finansårene 1973-74 og 1974-75 blev der kun ydet garantier i meget beskædet omfang, da ordningen fortrinsvis søgtes anvendt af rederier, som kun i ringe grad repræsenterede egentlige shippinginteresser. I det sidste par år er der sket en ændring i dette forhold, og der er i dette finansår allerede modtaget ansøgninger fra kvalificerede ansøgere for mere end garantibeløbet. Der er derfor behov for at udvide garantirammen væsentligt, og samtidig hermed er det praktisk at tilpasse lovtæksten til de ændrede finanseringsregler, som bl. a. er fastlagt i EF og OECD.

Lovforslaget vil, i lighed med den hidtidige lov, bidrage til at støtte den mindre skibsfart, hvilket ikke blot har betydning for beskæftigelsen i søfartserhvervet og for sømandsuddannelsen, men også for beskæftigelsen på de mindre værfter, der har en væsentlig lokal beskæftigelsesmæssig betydning. En moderne og effektiv småskibsflåde er ligeledes af betydning for Danmarks valutaindtjening.

I praksis ydes garantiene for den dårligst prioriterede del af lån ydet af Danmarks Skibskreditfond mod registreret 1. prioritets panteret i det finansierede skib. For tiden er de maksimale lån på 70 pct. af byggeprisen, og sædvanligvis forlanger Skibskreditfonden supplerende sikkerhed for den del af lånebeløbet, som overstiger 50 pct. af skibets markedsværdi efter Fondens skøn. Ved skibe på under 500 BRT er den ugaranterede lånegrænse dog kun 40 pct.

De hidtil ydede garantier har kun i et enkelt tilfælde medført et tab for statskassen på 50.000 kr.

Garantiordningen vil i lighed med den hidtidige ordning blive administreret af Direktoratet for Egnsudvikling. Den udvidede garantiramme må forventes at medføre en vis, mindre forøgelse af Direktoratets arbejdsbyrde; denne vil dog gennem rationalisering blive søgt varetaget uden ansættelse af yderligere personale.

Forslaget får ingen betydning for kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Forhøjelsen af den årlige garantiramme til 60 mill. kr. er en følge af de øgede byggeomkostninger, ligesom behovet for større, kraftigere og teknisk avancerede skibe også gør sig gældende inden for småskibsflåden.

Den hidtidige adgang til at yde garantier til ombygning har i adskillige år ikke været anvendt og foreslås derfor udeladt.

Til § 2.

Stk. 1. Villkårene for sikkerheden fastsættes af Direktoratet for Egnsudvikling, der i medfør af en af handelsministeren udstedt bekendtgørelse bemyndiges til at yde de af loven omfattede garantier.

Stk. 2. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, følger man ved lovens administration de forpligtelser, som Danmark påtager sig i konsekvens af sit medlemskab af internationale organisationer. Dette gælder såvel garantiernes løbetid og rentefoden som tilbagebetalingsvilkår og den del af kontraktbeløbet, som garantien må dække. Der er derfor ingen anledning til at bibeholde den særlige bestemmelse i den hidtidige § 2, stk. 1, om maksimal løbetid. Såvel denne som de øvrige vilkår for ydelser af garantier vil i medfør af nærværende bestemmelse kunne fastsættes administrativt, således som det også hidtil har været tilfældet.

Til § 3.

Bestemmelsen svarer til § 4 i lov nr. 331 af 24. november 1961, jfr. bilaget, og det er hensigten at lade det i medfør af denne bestemmelse nedsatte udvalg, hvis forretningsorden er fastsat af handelsministeren den 7. marts 1963, varetage den i nærværende bestemmelse omtalte funktion.

Til § 5.

Lov nr. 331 af 24. november 1961 blev ved lov nr. 45 af 16. februar 1966 udvidet til også at gælde for Færøerne.

Lov nr. 331 af 24. november 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe som ændret ved lov nr. 45 af 16. februar 1966 og lov nr. 416 af 18. december 1968.

§ 1. I hvert finansår kan der af handelsministeren på statskassens vegne inden for et beløb af 20 mill. kr. ydes garanti for lån optaget til bygning eller ombygning af mindre fragtskibe.

§ 2. Garantier ydes på indtil 15 år, til nybygning af skibe dog på indtil 25 år. Begyndelsestidspunktet for en garantis nedbringelse vil kunne udskydes i indtil 2 år fra garantiens ikrafttræden.

Stk. 2. For garantier skal der stilles en i hvert enkelt tilfælde godkendt sikkerhed.

Stk. 3. Der kan i øvrigt fastsættes sådanne vilkår, som i det enkelte tilfælde måtte findes hensigtsmæssige.

§ 3. I særlige tilfælde kan der i stedet for garanti for lån ydes lån af statskassen efter tilsvarende regler som fastsat i § 2 for afgivelse af garantier. Lån forrentes med en af

handelsministeren efter forhandling med finansministeren fastsat rente.

§ 4. Til bistand ved behandling af ansøgninger nedsætter handelsministeren et udvalg bestående af en af handelsministeren udnævnt formand, en repræsentant for Handelsministeriet, en repræsentant for Finansministeriet og en repræsentant for Arbejdsministeriet.

Stk. 2. Udvalget tiltrædes af dertil af handelsministeren udpegede repræsentanter for sagkundskaben på det pågældende område.

Stk. 3. Handelsministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

§ 5. Denne lov, der ikke gælder for Grønland, træder i kraft straks.

Stk. 2. Loven træder dog først i kraft for Færøerne den 1. april 1966.